

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság a Debrecenben, 2011. évi február hó 10. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A jelentős kárt okozó csalás büntette miatt I. r. vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2010. évi október hó 5. napján kihirdetett 1.Bf.606/2010/3. számú ítéletének III. r. vádlottra vonatkozó részét megváltoztatja a következők szerint:

A felbujtóként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (Btk. 276. §) is 2 rendbeli.

Az elrendelt vagyonelkobzás összege 7 533 334 (hétmillió-ötszázharmincháromezer-háromszázharmincnégy) forint.

A polgári jogi igény és az illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezéseket mellőzi.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletének jelzett részét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Mátészalkai Városi Bíróság 2010. március 10. napján kelt 1.B.94/2007/93. számú ítéletével III. r. vádlottat folytatólagosan, társtettesként elkövetett csalás büntetében, 2 rb. bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségében és 2 rb. bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében mondta ki bűnösnek, s ezért őt 2 év 6 hónapi börtönre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, 3 766 667 Ft erejéig vagyonelkobzást alkalmazott, s kötelezte e vádlottat a bűnügyi költség megfizetésén túl Kővári István II. r. vádlottal egyetemlegesen 3 766 667 Ft kártérítésre, illetve az ezután járó illeték megfizetésére is.

Ezen ítélet ellen III. r. vádlott és a védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért fellebbeztek, míg azt az ügyész III. r. vádlott vonatkozásában tudomásul vette.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2010. október 5. napján kelt 1.Bf.606/2010/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét III. r. vádlott tekintetében annyiban változtatta meg, hogy cselekvőségét felbujtóinak minősítette a 2 rb. csalás büntette és a 2 rb. magánokirat-hamisítás vétsége vonatkozásában, míg a 2 rb. közokirat-hamisítás büntetében való bűnösségének a kimondására vonatkozó rendelkezést hatályon kívül helyezte, s az eljárást megszüntette.

Ezen másodfokú ítélet ellen III. r. vádlott védője annak iránya megjelölése nélkül jelentett be fellebbezést, míg az újonnan meghatalmazott védő a 2 rb. felbujtóként elkövetett csalás büntette tekintetében felmentésért és enyhébb büntetés kiszabásáért, másodlagosan a 2 rb. felbujtóként elkövetett csalás büntette helyett hitelsértés vétségének a megállapításáért, s szintén enyhítés érdekében fellebbezett.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség a másodfokú ítéletet tudomásul vette, a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség képviselője a nyilvános ülésen a polgári jogi igény és az ezután járó illeték megfizetésére való kötelezés mellőzését, a vagyonek Kobzás kétszeres mértékben történő alkalmazását, egyebekben az ítélet helybenhagyását indítványozta.

III. r. vádlott védője által bejelentett fellebbezés a Be. 386. § (1) bekezdés c/ pontjában foglaltakra tekintettel joghatályos, így az ítélet harmadfokú felülbírálatának a lehetőségét megnyitja. Ennek folytán a harmadfokú bíróság a Be. 387. § (1) bekezdése szerint a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást felülbírált abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az elsőfokú, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e. Ezen teljeskörű felülbírálat korlátját csupán az képezi, hogy a harmadfokú bíróságnak ügyészi fellebbezés hiányában - a súlyosítási tilalom folytán - nincs lehetősége a megszüntető rendelkezés megváltoztatására (Legfelsőbb Bíróság 73/2009. évi Bkv).

A harmadfokú bíróság a felülbírálata során megállapította, hogy mind az első-, mind a másodfokú bíróság betartotta a vonatkozó eljárási szabályokat. E körben a harmadfokú bíróságnak csupán arra szükséges kitérni, hogy az elsőfokú bíróság indokolatlanul kezdte előről 2010. március 10. napján az eljárást, hiszen a legutóbbi érdemi tárgyalás 2009. szeptember 14. napján került megtartásra, így a hat hónapos tárgyalási időköz még nem telt el, s a Be. 287. § (3) bekezdése szerint a tárgyalást 6 hónapon belül ismétlés nélkül lehet folytatni, ha a tanács összetételében nem történt változás. Ezen eljárási szabálysértést a harmadfokú bíróság azonban csak megállapította, mivel az az ügy érdemére semmilyen kihatással nem volt.

A harmadfokú bíróság észlelte, hogy a másodfokú bíróság ítélete kismértékben megalapozatlan, de mivel a helyes tényállás az iratok tartalma alapján megállapítható, ezért a harmadfokú bíróság a tényállást a Be. 388. § (2) bekezdése alapján kiegészíti a következők szerint:

- Az ... Bt. 2005. nyaratól már nem működött (az elsőfokú bíróság által elfogadott ... tanú vallomása nyomozati iratok 261. oldal).
- A ... Zrt. a 2006. július 25. napján kelt feljelentésében a polgári jogi igényét - másik 12 ezen ügyben nem érintett személyen túl - I. r. és II. r. vádlottakkal szemben terjesztette elő (nyomozati iratok 2. oldal).
- A Városi Bíróság ... számú, 2009. június 16. napján jogerőssé vált ítéletével kötelezte I. r. vádlottat, hogy fizessen meg a ... Zrt-nek 15 napon belül 500 000 Ft tőkét és 4 462 535 Ft-nak 2006. augusztus 8. napjától a kifizetésig járó, a mindenkori jegybanki

alapkamat kétszeresének megfelelő kamatát, valamint 72 000 Ft perköltséget. A felperes pergazdaságossági indokból 500 000 Ft tőke és 4 462 535 Ft után 2006. augusztus 8-tól a kifizetésig járó, a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő kamat és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest (tárgyalási iratok 77. oldal).

A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság határozatát az előbbiek szerint helyesbített, illetve kiegészített tényállás alapján bírálta felül.

A bíróságok eleget tettek az ügyfelderítési kötelezettségüknek, továbbá indokát is adták annak, hogy III. r. vádlott részbeni védekezését miért vetették el, s hogy a tényállás alapjául miért I. r. és II. r. vádlottak - apróbb ellentmondásokat is tartalmazó, de az ügy lényegét érintően egyező beismerő és III. r. vádlottra terhelő - vallomását fogadta el. A bíróságok indokaival a harmadfokú bíróság is egyetért azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének 8. oldal 4. bekezdés 1. mondatában III. r. vádlott helyesen II. r. vádlott, valamint a 9. oldal 5. bekezdését azzal egészíti ki, hogy „a nyomozati iratok részét képező felismerésre bemutatásra szóló jegyzőkönyvben az I. r. vádlott az első tablón 1. sorszámu, míg a 2. tablón a 4. sorszámmal jelzett fényképen szereplő személyben ismerte fel azt a személyt, aki számára ...ként mutatkozott be, de 100 %-ban nem meri állítani, hogy valóban az általa kiválasztott személy az, akit ...ként ismert meg” (nyomozati iratok 437. oldal).

III. r. vádlott védője által bejelentett felmentést célzó fellebbezés a bíróság mérlegelési tevékenységét támadja és az megalapozott tényállás esetén eredményre nem vezethetett, ugyanis a mérlegelt bizonyítékoknak harmadfokú bíróság által történő eltérő értékelése törvényileg kizárt [Be. 388. § (1) bekezdés].

Okszerűen vontak következtetést a bíróságok III. r. vádlott bűnösségére, s az általa megvalósított bűncselekmények másodfokú bíróság általi minősítése is törvényes azzal, hogy mind a 2 rb. csalás bűntettét, mind a 2 rb. magánokirat-hamisítás vétségét a másodfokú bíróság felbujtóinak minősítette (másodfokú ítélet 7. oldal utolsó két bekezdés), azonban a rendelkező részben a 2 rb. feltüntetése a magánokirat-hamisítás vétsége tekintetében elmaradt, ezért azt a harmadfokú bíróság pótolta.

A cselekmények minősítése vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy „az I. r. és a II. r. vádlottak a III. r. vádlott rábeszélésére, az általa ígért fejenkénti 100 000 Ft haszon reményében, és a III. r. vádlott által biztosított hamis munkáltatói igazolások pénzügyi részére történő becsatolásával a Rt. sértettet megtévesztették és azzal, hogy a későbbiekben a lízingdíjat nem fizették, kárt is okoztak a pénzügyi részére” (ítélet 12. oldal alulról 2. bekezdés), illetve hogy I. és II. r. vádlottakat a bűncselekmény elkövetésére III. r. bírta rá (ítélet 13. oldal 3. bekezdés), azonban tévedett a cselekmények mikénti minősítésénél, ahogyan arra a másodfokú bíróság helyesen rámutatott. A másodfokú bíróság alapos indokolásából az ítélet 7. oldal 5. bekezdésében foglaltakat azonban a harmadfokú bíróság mellőzi, melyet annyiban pótol, hogy a sértett tévedésbe ejtését I. r. és II. r. vádlottak valósították meg, hiszen ők tették meg a megtévesztő nyilatkozatokat, s ők csatoltak hamis tartalmú igazolásokat, melyre őket III. r. vádlott bírta rá.

A bíróságok többségében helyesen tárták fel a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket, azonban további súlyosítóként szükséges értékelni még azt, hogy III. r. vádlott jelen ügyben elbírált bűncselekményeit korábbi jogerős elítélését követően röviddel, más büntetőeljárás hatálya alatt állva követte el.

III. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés mértéke igazodik a vádlott személyi társadalomra veszélyességéhez, az általa megvalósított bűncselekmények tárgyi súlyához, a bűnösségének a fokához és a büntetés kiszabásánál irányadó egyéb körülményekhez is, ezért annak enyhítésére nincs mód a harmadfokú bíróság által előzőekben feltárt súlyosító körülményeket is figyelembe véve.

A bíróságok III. r. vádlottat - II. r. vádlottal egyetemlegesen - úgy kötelezték 3 776 667 Ft polgári jogi igény és annak eljárási illetéke megfizetésére, hogy vele szemben a sértett polgári jogi igényt nem terjesztett elő, melyre tekintettel a harmadfokú bíróság ezen rendelkezéseket mellőzte.

A Btk. 77/B. § (1) bekezdés a/ pontja kimondja, hogy vagyonelkobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett, míg a Btk. 77/C. § (1) bekezdése szerint a vagyonelkobzást pénzösszegben kifejezve kell elrendelni, ha a vagyon már nem lelhető fel. Ezen törvényhelyeket alkalmazva a harmadfokú bíróság a vagyonelkobzást nem csak az egyik, hanem mindkét autó értéke - 7 533 334 Ft - vonatkozásában rendelte el.

A másodfokú bíróság egyéb rendelkezései törvényesek.

Az eddig kifejtettekre tekintettel a harmadfokú bíróság a Be. 393. §-a szerinti nyilvános ülésen eljárva a másodfokú bíróság ítéletét III. r. vádlott vonatkozásában a Be. 398. § alkalmazásával - a rendelkező részben írtak szerint - megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

Debrecen, 2011. év február hó 10. napja

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Szabó József sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja

Záradék:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 1.Bf.606/2010/3. számú ítélete a harmadfokú bíróság ítéletében írt változtatásokkal III. r. vádlottal szemben is a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtandó.

Debrecen, 2011. év február hó 10. napja

. Elek Margit sk.

A kiadmány hiteléül:

a tanács elnöke

Kiadó.